

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Rączka

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania R. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 października 2016 r.,
zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 8 lutego 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny, postanowieniem z 8 lutego 2016 r., odrzucił apelację ubezpieczonej R. S. od wyroku Sądu Okręgowego w B. z 18 lutego 2015 r.

W uzasadnieniu postanowienia stwierdzono, że 7 kwietnia 2015 r. (data stempla pocztowego) pełnomocnik ubezpieczonej R. S. wniósł apelację od wyroku Sądu Okręgowego w B. z 18 lutego 2015 r., doręczonego mu wraz z uzasadnieniem 23 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny przyjął, że termin do wniesienia apelacji (art. 369 § 1 k.p.c.) w rozpoznawanej sprawie upłynął 6 kwietnia 2015 r., stąd apelacja nadana przez fachowego pełnomocnika ubezpieczonej 7 kwietnia 2015 r. została złożona z jednodniowym opóźnieniem.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego o odrzuceniu apelacji zaskarżyła ubezpieczona reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, tytułując złożony środek zaskarżenia „skargą kasacyjną”. Pełnomocnik ubezpieczonej zarzucił zaskarżonemu postanowieniu Sądu Apelacyjnego naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego, dotyczących obliczania terminów, tj. art. 115 k.c. w związku z art. 165 § 1 k.p.c., co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że apelacja została wniesiona po terminie. Pełnomocnik skarżącej wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i rozpoznanie apelacji.

W uzasadnieniu „skargi kasacyjnej” pełnomocnik skarżącej zwrócił uwagę, że rozstrzygając o zachowaniu terminu do wniesienia apelacji Sąd Apelacyjny pominął, że dwutygodniowy termin upływał 6 kwietnia 2015 r., tj. w drugi dzień Świąt Wielkanocnych – Poniedziałek Wielkanocny, który jest dniem ustawowo wolnym od pracy. W związku z powyższym, zgodnie z art. 115 k.c. w związku z art. 165 § 1 k.p.c., termin do wniesienia apelacji upływał dnia następnego, czyli 7 kwietnia 2015 r., tj. w dniu, w którym apelacja została faktycznie wniesiona. Wskutek błędnego zastosowania przepisów o liczeniu terminów Sąd Apelacyjny bezpodstawnie odrzucił wniesioną w terminie apelację.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przede wszystkim rozważenia wymagało, czy wniesiony środek zaskarżenia może być merytorycznie rozpoznany. Pełnomocnik skarżącej wniósł bowiem pismo zatytułowane „skarga kasacyjna”, chociaż od postanowienia sądu drugiej instancji o odrzuceniu apelacji powinno być wniesione zażalenie. Zgodnie z art. 398¹ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku (odpowiednio: postanowienia co do istoty sprawy wydanego w postępowaniu nieprocesowym – art. 519¹ k.p.c.) lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. Postanowienie o odrzuceniu apelacji nie jest orzeczeniem merytorycznym (co do istoty sprawy), nie ma także rangi postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania. Od takiego postanowienia nie przysługuje skarga kasacyjna, lecz zażalenie na podstawie art. 394¹ § 2 k.p.c. Zgodnie z tym ostatnim przepisem, w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu

drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398¹ k.p.c., a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. Postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu apelacji jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie i należy do kategorii spraw wymienionych w art. 394¹ § 2 k.p.c.

Mimo wyboru przez pełnomocnika skarżącej niewłaściwego środka zaskarżenia, Sąd Najwyższy rozpoznał środek ten merytorycznie, uznając, że może on być potraktowany jako zażalenie. Pismo obejmujące środek zaskarżenia zostało złożone w terminie do wniesienia zażalenia (odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego został doręczony pełnomocnikowi skarżącej 11 kwietnia 2016 r., „skargę kasacyjną” potraktowaną jako zażalenie wniesiono 18 kwietnia 2016 r.), zawiera także wszystkie elementy konstrukcyjne wymagane od zażalenia, czyli zostało wniesione z zachowaniem wymagań z art. 394¹ § 3 w związku z art. 394 § 2 i 3 k.p.c.

Zgodnie z art. 130 § 1 zdanie drugie k.p.c., mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym. Na podstawie tego przepisu Sąd Najwyższy potraktował „skargę kasacyjną” skarżącej jako zażalenie, uznając, że mylne oznaczenie pisma nie powinno stanowić przeszkody do rozpoznania go we właściwym trybie jako zażalenia, zwłaszcza że zażalenie jest oczywiście uzasadnione, a jego odrzucenie spowodowałoby dla skarżącej skutki nieproporcjonalne w stosunku do omyłki jej pełnomocnika.

Zażalenie jest oczywiście uzasadnione, ponieważ Sąd Apelacyjny w oczywisty sposób naruszył art. 115 k.c. w związku z art. 165 § 1 k.p.c. Zgodnie z tymi przepisami, terminy procesowe oblicza się według przepisów prawa cywilnego. Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy, termin upływa dnia następnego. W rozpoznawanej sprawie termin do wniesienia apelacji (art. 369 § 1 k.p.c.) upływał 6 kwietnia 2015 r. Był to jednak dzień ustawowo wolny od pracy, ponieważ tego dnia wypadał drugi dzień Wielkiej Nocy (tzw. Poniedziałek Wielkanocny). Jest to dzień wolny od pracy, co wynika z art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach

wolnych od pracy (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 90). Uszło to uwadze Sądu Apelacyjnego, stąd prawdopodobnie wynikła błędna ocena, że apelacja wniesiona 7 kwietnia 2015 r. była spóźniona o jeden dzień.

Skoro okazało się, że apelacja została wniesiona w ustawowym terminie, należało uchylić zaskarżone postanowienie na podstawie art. 394¹ § 3 w związku za art. 398¹⁶ k.p.c.

R. G.